

**UCHWAŁA NR XXIX/168/20
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Sławno na lata 2021-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378), w związku z art. 10 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 26 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050) **Rada Gminy Sławno uchwala co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program **Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sławno** na lata 2021-2025, poprzedzony diagnozą problemów społecznych na terenie Gminy Sławno w brzmieniu określonym w Załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021r.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Zdulski

Załącznik do uchwały Nr XXIX/168/20
Rady Gminy Sławno
z dnia 30 grudnia 2020 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2021-2025

- *Sławno*

2020 rok

-

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Diagnoza problemu narkomanii na terenie Gminy Sławno.....	3
III. Postanowienia ogólne.....	10
IV. Cele Programu	10
V. Zadania Programu	11
VI. Czasookres realizacji Programu.....	12
VII. Wskaźnik oceny realizacji zadań.....	12
VIII. Grupa docelowa- adresaci Programu.....	12
IX. Monitorowanie skuteczności podejmowanych działań.....	12
X. Źródła finansowania.....	12

I. WSTĘP

Narkomania (z greckiego narke-odurzenie, mania-szaleństwo) oznacza patologiczne zjawisko społeczne - uzależnienie spowodowane krótszym lub dłuższym zażywaniem leków (głównie przeciwbólowych środków narkotycznych) albo innych środków uzależniających (narkotyki, leki uspokajające i psychotropowe). Charakteryzuje się koniecznością przyjmowania środka odurzającego, tendencją do stałego zwiększania dawki oraz fizycznym i psychicznym uzależnieniem. Zaprzeszanie zażywania powoduje bardzo przykre doznania abstynencyjne, prowadzące w krańcowych przypadkach nawet do zejścia śmiertelnego.

Rozpowszechnianie używania środków psychoaktywnych ma wielowymiarowe przyczyny a szkody z tym związane są obserwowane w różnych sferach życia społecznego. Problem ten dotyczy przede wszystkim dzieci i młodzież, ale także coraz częściej dorosłych członków rodziny. Dlatego też istotnym jest aby działania zapobiegawcze miały charakter interdyscyplinarny.

Biorąc od uwagę fakt, że niemożliwe jest opracowanie jednego standardowego programu dla wszystkich gmin, koniecznym jest stworzenie przez każdą gminę dostosowanej do warunków lokalnych odpowiedzi: na jaką skalę narkomania jest problemem w środowisku lokalnym, a co za tym idzie jakie działania należy podjąć?

II. DIAGNOZA PROBLEMU NARKOMANII NA TERENIE GMINY SŁAWNO

1. Teoria przyczyn i skutków narkomanii

Przy założeniu, że przyczyny narkomanii mogą mieć różny charakter i stanowić podstawę do zachowań nieakceptowanych społecznie w niniejszej diagnozie przedstawione zostaną różne oblicza i uwarunkowania problemu.

Narkomania, jak i choroba alkoholowa mogą mieć wiele podstaw. Wśród nich wyróżnia się, bowiem przyczyny:

- biopsychiczne- zaburzenia emocjonalne i związana z nimi podatność na uzależnienia, zaburzony rozwój osobowości, nadpobudliwość psychiczną, brak odporności na stres, choroby somatyczne i psychiczne, nerwice, uszkodzenia mózgu, podatność na uzależnienia, zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego,

- psychospołeczne- zaburzone oddziaływanie środowiska rodzinnego i szkolno-wychowawczego, czego przyczyną jest brak lub niedostateczne zaspokojenie określonych potrzeb jednostki, różnorodne niepowodzenia w życiu (w sferze zawodowej lub osobistej), co może być przyczyną wycofania się jednostki w świat iluzji,

- kulturowe- określona moda, potrzeba odniesienia sukcesu, zbyt mała ilość rozrywek, brak atrakcyjnych zajęć, ogólna dostępność środków odurzających, sprzeciw wobec obowiązujących i społecznie akceptowanych systemów norm i wartości, chęć zaspokajania określonych potrzeb, brak celów i perspektyw.

Używanie alkoholu i narkotyków wskazywane jest również jako jedna z przyczyn zaburzeń psychicznych.

Wśród wielu teorii można, bowiem wyróżnić 3 przyczyny takich zaburzeń:

- biologiczne-uszkodzenie struktury ośrodkowego układu nerwowego (okres płodowy, okołoporodowy, urazy głowy, używanie alkoholu, narkotyków, leków),

- psychologiczne-silne urazy psychiczne, frustracje, ograniczenia rozwoju osobowości,

- mieszane- uwarunkowania biologiczne (np. genetyczne obciążenie określonym zaburzeniem) rozumiane jako predyspozycje, które ujawniają się w postaci zaburzenia dopiero pod wpływem określonej, właściwej dla danej osoby, kumulacji czynników natury psychologicznej (stres, urazy psychiczne) lub fizycznych i biologicznych (np. poważne choroby somatyczne).

2. Zakres działań profilaktycznych i pomocowych na terenie Gminy Sławno

W celu zapobiegania zachowaniom nieakceptowanym społecznie, jak również wspierania rodzin-osób wymagających pomocy tworzone są programy osłonowe mające na celu ujednoczenie zasad postępowania i wskazania instytucji świadczących pomoc. Dlatego też w Gminie Sławno funkcjonuje m.in. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminny Program

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program Wspierania Rodziny

Realizacja zadań wynikających z W/w Programów obejmuje swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno, w skład, której wchodzi 34 miejscowości, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grążowice, Grudzeń Kolonia, Grudzeń Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno Kolonia, Sepno-Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel-Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów Kolonia, Zachorzów Wieś.

Realizacja programów oparta jest na infrastrukturze społecznej tzn. lokalnej infrastrukturze edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, bezrobociu, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym.

Grupą docelową działań pomocowych są osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie m.in. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek jak i nie akceptowanych społecznie zachowań. Dodatkowo na bieżąco działalność Szkół, GKRPA, GOPS, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji ułatwia ustalanie środowisk wymagających wsparcia w różnych sferach życia.

Informacje zawarte w niniejszym materiale prezentują diagnozę aktualnej sytuacji społecznej Gminy Sławno.

3. Położenie Gminy

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

4. Dane statystyczne

Według danych na dzień 31.12.2019 w gminie mieszkało 7785 osób w tym 3874 kobiet i 3911 mężczyzn.

Zmiana w ostatnich trzech latach liczebności populacji na obszarze gminy przedstawia się następująco:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2017	2018	2019
liczba urodzeń	108	93	77
liczba zgonów	85	87	92
Saldo	+23	+6	-15

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Na przestrzeni ostatnich lat systematycznie spada niestety liczba urodzeń, wzrasta też liczba zgonów. Po raz pierwszy saldo urodzeń w stosunku do zgonów jest ujemne co oznacza, że na terenie gminy więcej osób umiera niż się rodzi.

Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest udział w wieku aktywności zawodowej.

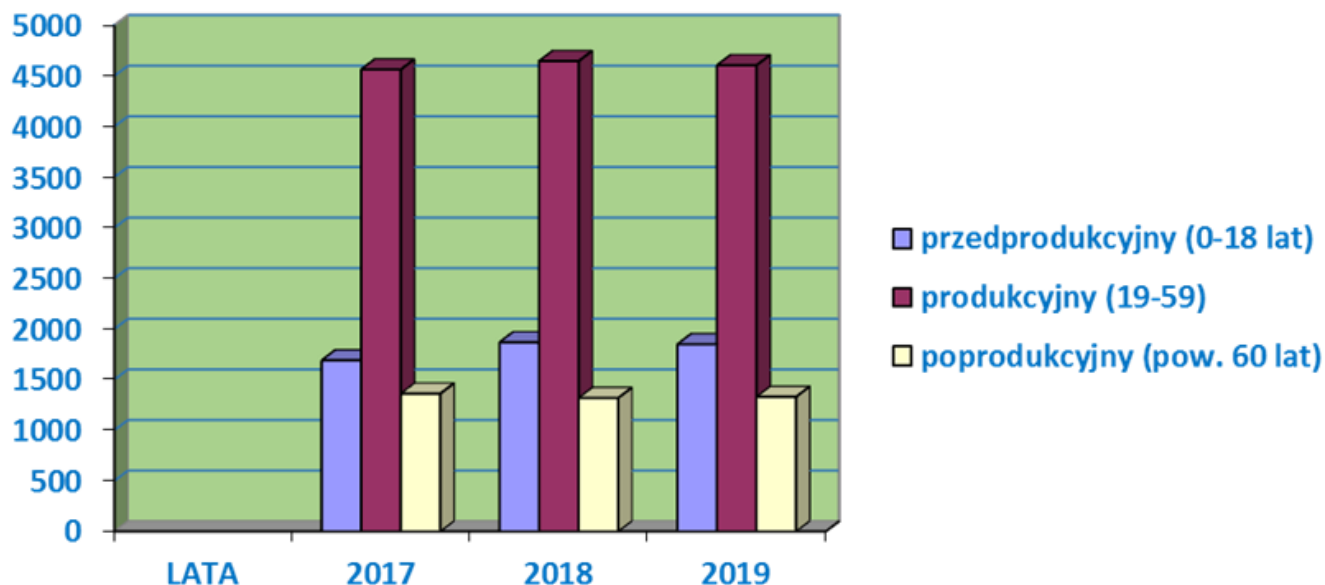
Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej

Lata	2017	2018	2019
przedprodukcyjny (0-18 lat)	1690	1868	1849
w tym			
kobiet	825	899	882
mężczyźni	865	969	967

produkcyjny (19-59 lat) w tym kobiety mężczyźni	4564 2094 2470	4647 2138 2509	4606 2111 2495
poprodukcyjny (pow. 60 lat) w tym kobiet mężczyźni	1362 906 456	1319 887 432	1330 881 449

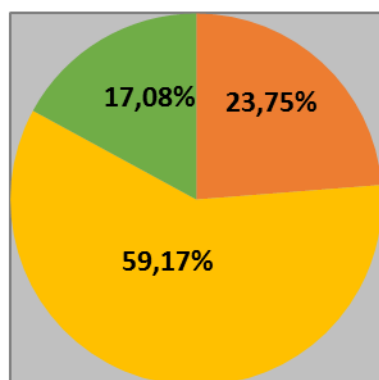
Źródło: *Urząd Stanu Cywilnego*

Na wskazaną ilość mieszkańców w 2019r. osoby w wieku:

- przedprodukcyjnym stanowią-23,75% populacji,
- produkcyjnym stanowią -59,17 % populacji,
- poprodukcyjnym -17,08 % populacji

co oznacza, że jest to zdecydowanie gmina w wieku aktywności zawodowej.

Kolejnym ważnym elementem jest stosunek społeczeństwa do zawieranych małżeństw, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 3. Zawierane małżeństwa i rozwody

Lata	2017	2018	2019
Liczba zawieranych w ciągu roku małżeństw	57	45	53
Liczba rozwodów	9	8	6
Saldo	+48	+37	+47

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać społeczeństwo nadal podchodzi do instytucji małżeństwa z rozwagą, o czym świadczy stosunkowo nieznaczny procent rozwodów w stosunku do zawartych związków małżeńskich. Na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba rozwodów systematycznie maleją.

5. Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy w roku poprzednim funkcjonowało 8 szkół podstawowych, w tym Zespół Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa i Szkoła Branżowa I stopnia (od 2019r.) oraz 4 punkty przedszkolne. Łączna ilość uczniów – **907**, w tym: w szkołach podstawowych – **655**, klasach „0” -**100**, szkole branżowej- **10**, punkty przedszkolne-**142**

Ponadto znajdowały się 2 placówki kulturalno-oświatowe (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka); Ośrodek Zdrowia; Punkt apteczny;

W roku poprzednim działał również szereg organizacji pozarządowych, w tym m.in.:

- 4 kluby sportowe,
- 9 OSP,
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Stowarzyszenie Gminy Sławno” Tradycja i Rozwój”
- 21 Kół Gospodyń Wiejskich.

W ramach działań pomocowych na terenie gminy stale funkcjonuje również Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw, gdzie wsparcie otrzymuje 60 uczestników zajęć.

6. Rynek napojów alkoholowych

Tabela Nr 4. Sprzedaż napojów alkoholowych –limity i stan faktyczny

Lp.	Lata	2017	2018	2019
1.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	23	20	19
2.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	1	1	1
3.	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	2	3	3

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie

Jak widać w liczbie punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na przestrzeni lat widać delikatny spadek. Stabilność natomiast odnotowano w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

7. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie Gminy czuwa bezpośrednio Komisariat Policji w Paradyżu i Komenda Powiatowa Policji w Opocznie. Na bieżąco podejmuje on działania m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie- (interwencje domowe, procedura „Niebieskiej Karty”) jak i w zakresie dbałości o „abstynencję” mieszkańców.

Tabela Nr 5. Liczba działań Policji w stosunku do osób nietrzeźwych

Lp.	Lata	2017	2018	2019
1.	Liczba zatrzymanych osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych lub przewiezionych do Izby Wytrzeźwień	10	11	26

Źródło: Komisariat Policji w Paradyżu

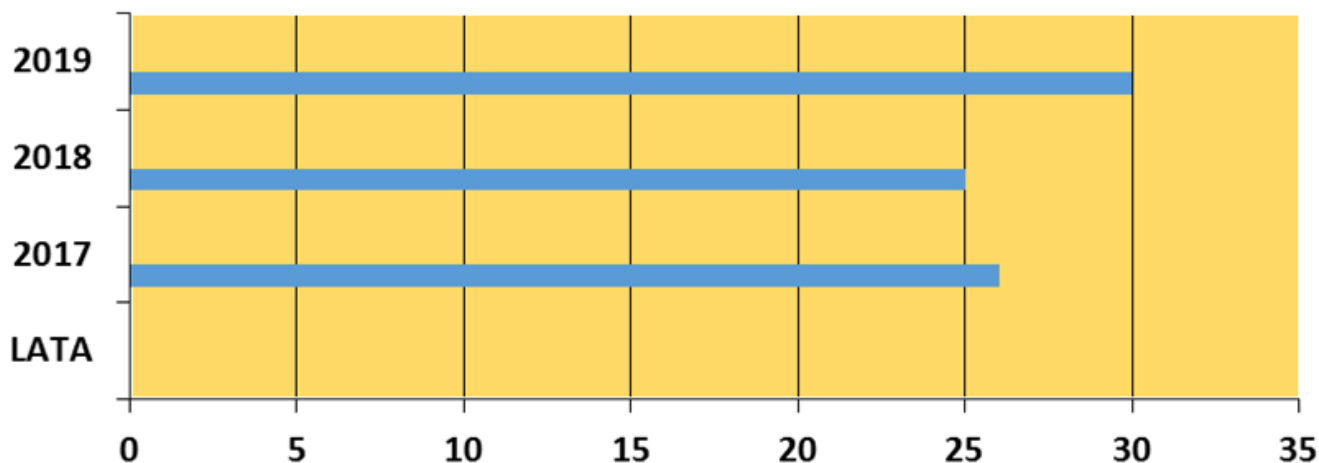
Brak informacji aby na terenie Gminy podejmowane były działania interwencyjne w stosunku do osób po spożyciu narkotyków.

Jak wspomniano wielokrotnie alkohol i narkotyki są przyczyną agresywnych zachowań, co obrazuje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 6. Działania na rzecz środowiska sprawcy przemocy

Lata	2017	2018	2019
Liczba rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	26	25	30

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

■ liczba rodzin dotkniętych przemocą z którymi kontaktowała się GKRPA

Widoczny jest w 2019r. nieznaczny wzrost prowadzonych spraw w zakresie przemocy w rodzinie po spożyciu alkoholu przez domowników.

Wszystkie jednak jak widać przypadki dotyczyły zachowań poalkoholowych. Ze względu na brak niepokojących sygnałów nie prowadzono spraw ze względu na problem narkotykowy.

8. Sytuacja zdrowotna mieszkańców

W ramach niniejszej diagnozy niezbędne jest dokonanie również oceny sytuacji zdrowotnej mieszkańców w zakresie zaburzeń psychicznych

Tabela Nr 7. Skala niepełnosprawności na terenie Gminy

Lata	2017			2018			2019		
	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M
Osoby posiadające potwierdzenie niepełnosprawności	117	63	54	119	60	59	125	66	59

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak widać ilość osób posiadających potwierdzenie niepełnosprawności na przestrzeni trzech ostatnich lat z roku na rok niestety wzrasta.

Wielokrotnie pewne zaburzenia widoczne są już u najmłodszych mieszkańców Gminy.

Na terenie powiatu funkcjonuje dlatego Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, której zadaniem jest zdiagnozowanie problemu dziecka jak również wsparcie rodziców i nauczycieli w poprawie sytuacji.

9. Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych

Tabela Nr 8. Skala zjawiska bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych na terenie Gminy

Lata	2017			2018			2019		
	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M
Ogółem osób zarejestrowanych w PUP jako bezrobotni	162	101	61	147	78	69	135	70	65

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie

10. Działania pomocowe

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawa o wspieraniu rodziny, jak również ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obliguje m.in. organy administracji samorządowej do podejmowania stosownych działań. Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane i dostępne instrumenty.

Podstawowy nacisk położony jest na działalność profilaktyczną i wczesne reagowanie.

Szkoły Podstawowe jako instytucje pierwszego kontaktu dla młodych osób interweniują w przypadku wystąpienia sygnałów świadczących o niepokojących objawach - w ramach prowadzonych zajęć posiadają programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

1. Promowanie zasad zdrowego stylu życia,
2. Zapobieganie uzależnieniom,
3. Radzenie sobie z własną i cudzą agresją,
4. Poznawanie systemów wartości i wpływów społecznych,
5. Pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania,
6. Nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów
7. Promowanie życia bez uzależnień

Dzięki współpracy z rodzicami i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Opocznie dzieci odpowiednio wcześniej są diagnozowane i poddane stosownej opiece.

Wychodząc naprzeciw problemom zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwia również mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu.

Niezmiennie od 2010r. ilość uczestników to 60 osób/ limit miejsc.

Od roku 2018 możliwość skorzystania z powyższej pomocy mają również mieszkańcy Gminy Mniszków.

Szeroko zakrojoną pomoc na rzecz osób i rodzin z problemami prowadzi również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa jak i usługowa w tym min. praca socjalna, pomoc logopedyczna, zabiegi rehabilitacyjne. Pomoc świadczona jest w szczególności w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych i ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Ilość osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej ośrodka od lat utrzymuje się na podobnym poziomie mimo zmian ustawowych w wyniku, których Ośrodek wdraża szereg dodatkowych form wsparcia

dla rodzin w szczególności dla rodzin z dziećmi. Realizowane są bowiem stypendia szkolne, dożywianie dzieci i młodzieży, „Dobry start” tzw.300+, świadczenia wychowawcze tzw. 500+, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, Karta Dużej Rodziny oraz pomoc żywnościowa.

Dodatkowo Ośrodek Pomocy Społecznej stara się wszechstronną pomocą objąć rodziny z problemem alkoholowym z zasady nie jest to jednak wsparcie finansowe.

Tabela Nr 9. Rzeczywista liczba osób bądź rodzin korzystających z ogólnej pomocy ośrodka przy zachowaniu zasady, że daną osobę/rodzinę wymieniono tylko raz bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymywanych świadczeń.

Lp.	Lata	2017	2018	2019
1	Liczba osób korzystających z pomocy w myśl ustawy o pomocy społecznej w GOPS w tym: · świadczenia pieniężne · świadczenie niepieniężne w tym: - posiłek dla dzieci - przyznane z powodu alkoholizmu - pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	1251 208 961 396 14 187	1225 178 828 341 10 311	1070 157 734 328 4 240
2.	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	395	386	359
3.	Liczba rodzin pobierających świadczenia wychowawcze, tzw. 500+	714	680	898
4.	Liczba dzieci pobierających świadczenie Dobry Start, tzw. 300+	----	1139	1131
5.	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny dla członków rodzin wielodzietnych	159	189	391
6.	Liczba rodzin korzystająca ze świadczeń funduszu alimentacyjnego	16	17	19

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Działania pomocowe prowadzi również powołana przez Wójta Gminy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela Nr 10. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia indywidualnego przypadku na przestrzeni 3 lat.

Lp.	Lata	2017	2018	2019
1.	Liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do ustalenia zasadności zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku leczenia odwykowego	17	14	9
2.	Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	6	5	5

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie

W celu pełniejszego zdiagnozowania problemu rodziny oprócz wielokrotnych rozmów z osobą nadużywającą alkoholu prowadzone są rozmowy z członkami rodziny – wielokrotnie ofiarami lub świadkami przemocy.

W ramach zwiększenia pomocy specjalistycznej corocznie Wójt Gminy zawiera Umowę ze Starostą Powiatu Opoczyńskiego na świadczenie usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego będącego w strukturach PCPR w zakresie:

- a) Poradnictwa prawnego,
- b) Poradnictwa psychologicznego,
- c) Terapii indywidualnej i grupowej,
- d) Terapii rodzin,
- e) Poradnictwa socjalnego.

Tabela Nr 11. Osoby korzystające z Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie

Lata	2017	2018	2019
Łączna ilość osób/rodzin korzystających z Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego z terenu Gminy Sławno	21	47	49

Źródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie

Jak widać w ostatnich latach wzrasta świadomość społeczna w zakresie korzystania ze specjalistycznej pomocy, choć osoby nadal wielokrotnie deklarują potrzebę uzyskania pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Na uwagę zasługuje fakt, że Ośrodek Pomocy Społecznej nie prowadził spraw z zakresu działań pomocowych ze względu na narkomanię. Brak bowiem sygnałów w tym również ze Szkół czy Ośrodków Zdrowia o występowaniu takiego zjawiska. Wszelkie działania ograniczają się wyłącznie do szeroko zakrojonej profilaktyki.

III. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Gminny Program **Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sławno** na lata 2021 – 2025, zwany dalej Programem reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii, i opracowany jest w oparciu o diagnozę problemów.

Podstawą prawną do stworzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii stanowi art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 poz. 2050 t.j.).

Na podkreślenie zasługuje fakt, że wiele zadań dla Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Narkomanii realizowana jest spójnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizacja programu zgodnie z art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzona będzie przez Urząd Gminy w Sławnie przy wykorzystaniu dostępnych zasobów instytucjonalnych tj.m.in.:

1. Jednostek organizacyjnych funkcjonujących na terenie Gminy;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego;
4. Organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie Gminy;
5. Ośrodków Zdrowia.

Przy współpracy z:

1. Komendą Powiatowej Policji w Opocznie;
2. Komisariatem Policji w Paradyżu;
3. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie;
4. Poranią Leczenia Uzależnień w Opocznie.

IV. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie narkomanii realizowane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej w szczególności:

1. Działalność wychowawcza, edukacyjna ,informacyjna, zapobiegawcza w tym:
  - a) prowadzenie działań profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej;
  - b) współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
  - c) podnoszenie kwalifikacji i kompetencji grup zawodowych mających styczność z osobami eksperymentującymi i uzależnionymi od narkotyków.
2. Leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych:
  - a) minimalizowanie problemów społecznych i zdrowotnych związanych z uzależnieniem,
  - b) prowadzenie działań terapeutycznych, ze szczególnym uwzględnieniem terapii indywidualnej i grupowej
  - c) ograniczenie szkód zdrowotnych.

Osiągnięcie wskazanego celu będzie możliwe poprzez realizację poszczególnych zadań.

V. ZADANIA PROGRAMU

Ustala się następujące szczegółowe zadania Programu i planowane do realizacji działania:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym realizowanie szkolnych programów profilaktycznych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, zajęć sportowo – rekreacyjnych poprzez:

- a) wspieranie programów, w tym skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka: ze środowisk marginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- b) wspieranie szkolnych programów profilaktyki w zakresie działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom,
- c) wspieranie realizacji działań profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, w szkołach i innych placówkach pracujących m.in. na rzecz dzieci i młodzieży na terenie Gminy,
- d) wzbogacenie oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży, jako alternatywy dla uzależnień,
- e) wspieranie działalności profilaktyczno – wychowawczej,
- f) organizowanie i udział w profilaktycznych kampaniach edukacyjnych dotyczących promocji zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy.

2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, poprzez:

- a) wsparcie instytucji zajmujących się leczeniem uzależnionych od narkotyków, poprzez dofinansowanie programów pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej,
- b) prowadzenie poradnictwa dla osób eksperymentujących, uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy,
- c) prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej dla osób eksperymentujących, uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy,
- d) upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:

- a) motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia dla rodzin, które pod kierunkiem terapeuty uczą się radzić sobie z uzależnieniem występującym w rodzinie,
- b) wspieranie instytucji zajmujących się pierwszą interwencją w problemach narkotykowych,
- c) wspieranie inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej skierowanej do rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz przemocy.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, poprzez:

- a) organizowanie i uczestnictwo w spotkaniach, konferencjach i debatach sprzyjających zawiązywaniu lokalnej koalicji w celu przeciwdziałania narkomanii,
- b) uczestnictwo w szkoleniach i spotkaniach edukacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej problemów narkotykowych i mechanizmów uzależnień, w tym wspieranie wczesnej interwencji.

5. Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem m.in. pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, poprzez:

- a) organizowanie zajęć i spotkań dla rodzin (indywidualnych lub grupowych) ukierunkowanych na zmianę nawyków zachowania, które mogą utrudniać reintegrację społeczną.

VI. CZASOOKRES REALIZACJI PROGRAMU

Niniejszy Program jest dokumentem wieloletnim i stanowi wykaz zadań długoterminowych realizowanych sukcesywnie zgodnie z rozeznaczonymi potrzebami. Działalność szkół prowadzona będzie w szczególności w okresie roku szkolnego. Ponadto jak wcześniej podkreślano działania niniejszego Programu nierozzerwalnie wpisują się w Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym czas realizacji określany jest w znacznej części jako praca ciągła (dot. pkt IV.1,IV.2); w ramach otrzymywanych sygnałów (dot. pkt IV.3, IV.5); w zależności od potrzeb (dot. pkt. IV.4).

VII. WSKAŹNIK OCENY REALIZACJI ZADANIA

W celu oceny skuteczności realizacji Programu niezbędnym jest przyjęcie wskaźników oceny realizacji wskazanych zadań. Wśród nich wyróżniamy:

- liczbę dzieci i młodzież uczestniczących w zajęciach profilaktycznych;
- liczę osób/ rodzin korzystających z pomocy specjalistycznej;
- liczę prowadzonych szkoleń, pogadanek, prelekcji na temat problemu narkomani;
- liczba działań interwencyjnych podjętych w stosunku do osób pod wpływem narkotyków.

VIII. GRUPA DOCELOWA – ADRESACI PROGRAMU

Biorąc pod uwagę charakter Gminy, gdzie większość działań będzie miała charakter profilaktyczny adresatami Programu w znacznej mierze będzie to ogół populacji np. dzieci i młodzież szkolna, społeczność lokalna a podejmowane działania będą miały na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka (profilaktyka uniwersalna).

Dodatkowo w zależności od potrzeb działania będą ukierunkowane na osoby ponadprzeciętne zagrożone używaniem narkotyków z racji ich przynależności do określonej grupy w populacji np. uczniowie usunięci ze szkoły, młodociani przestępcy, dzieci użytkowników narkotyków (profilaktyka selektywna).

W przypadku wystąpienia potrzeby działania ukierunkowane będą na osoby ze zwiększonym indywidualnym ryzykiem używania - osoby które zażywają już narkotyki i/lub osoby ze zwiększonym indywidualnym ryzykiem używania w przyszłości (profilaktyka wskazująca).

IX. MONITOROWANIE SKUTECZNOŚCI PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

W celu oceny skali zjawiska oraz skuteczności działania niezbędnym jest prowadzenie monitoringu problemu i skuteczności podejmowanych działań. W tym celu wykorzystana będzie corocznie aktualizowana diagnoza problemów społecznych, analiza przyjętych wskaźników jak i wymiana informacji pomiędzy instytucjami oraz sygnały ze środowiska.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania niniejszego Programu finansowane będą ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ujętych w danym roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w kwocie 1.000,00 złotych rocznie.